

સમયનો સિતારો

ફેશનની ફિશીયારી!

મનહર છંદ

જમાનાની બલિહારી વિચિત્ર જણાય ભાગે,
દેખાદેખી કગધાંમાં હજીયણુનંદા માને છે;
નફા કે નુકશાન તણે વિચાર કરે ન જરી,
ગતાનુગતિક ખની જન વખણાય છે-
ઈ ને કે રિવાજનું વહેન એવું થઈ પડ્યું,
પા દિસે મલાન વદનના માનવી,
દિસે હોય માહે પોવ પોવ એવી,
ફેશન ગી કહો શું ન બુવી? - ૧
નાટક નવેલી નારીના પ્યાસી,
અત્ત ૧ તણા શોખીનો;
માથે દૂધીપટ્ટી પાડે સેથા,
હાથ છત્રિનો-
ધરમ ની પ્યાલી,
બિર

૨૦૯૭૨

(૨)

નાણા તણી તાણ પડે છેવટ લાચાર બને,
 ફેશનની ફિશીયારી કહો શુ વખાણવી ? - ૨
 'તમે ખુશી અમે ખુશી' એટલુ ચે લખવામા,
 ૫-તુ નહિ ચાલે ૫ણ પાકીટ ૪ ભેંધએ;
 વળી ચાર ચાર રાજે જરૂર પત્રની ધારે,
 કહે શુ છે પત્ર એ 'ટપાલે જઇ ભેંધએ' -
 હોય નહિ રાજ તોયે ફેગટ ફેરાની ભાત્રા,
 ટપાલની ઓફીસમા રાજની ચુકાવવી,
 પોસ્ટમેન છતા વ્યર્થ વખત ગુમાવવાની,
 ફેશનની ફિશીયારી કહો શુ વખાણવી ? - ૩
 વધે નહિ વાળ થાય ચાર ચાર દિન ત્યાચ,
 ભાળા હજાન પાસે ભાવ થકી ભાય -
 અવળી સવળી ઘસી ઘસી હજ કરી,
 ધુપેલ - 'વેલ તણા લપેટ' છે -
 સોપ પીચર્જને અતિ હજ ચોળી,
 લવે'ટર - કોલનની શી ની;
 'ઉપરકી અચ્છી બા નને'
 ફેશનની ફિશીયારી ? - ૪
 અગરખો જ થયા,
 સાદી ઘો કે,
 ઘો' કરી,

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાત કૌપીય-વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૮૭૨૩૦ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ રામચંદ્ર સિંઘ

વિષય ૮-૩

(૩)

ગળા ફાસો અછ્છડે કોલરથી ખવાય છે -
 ડોક ઉંચી નીચી નહિ થાય તોયે ભાઈઓને,
 હોય છે સુધારા રીત એજ એમ માનવી,
 ઠગધડા વિના આવા ખચો વધાગ્વાની,
 ફેશનની ફિશીયારી કહો શુ વખાણવી ? - ૫
 નીચે ઉતરી ન પડે પાટલુન તેને માટે,
 યદ્દા ઘાલી ખભાપર અછ્છડે ખનાય છે,
 વળી બેસી ન શકાય હોય તડોતડ તેથી,
 ઉભા ઉભા પેશાબની હાજત કરાય છે -
 એવી અવગુણી પડે પાટલુન મેઘી તોયે,
 ચોરણીથી ઉમદા તેનેજ મન જણવી;
 સુધારાની ખરી નેમ ગણતા તેને સપ્રેન,
 ફેશનની ફિશીયારી કહો શુ વખાણવી ? - ૬
 સાદા જોડા બોટા ગણી નાપાસ કરીને હોશે
 વાધરી કે દોરીવાળા ખૂટ ખરીદાય છે,
 જ્યાંજ્યાં જાય ત્યાં ત્યાં છેડે બાધે વળી વાકા વળી,
 તોય જમાનાએ એજ ખૂટ વખણાય છે
 પેરણ પછાડી ચાહે ઘેર ઘાઘરા સમાન,
 કરે ખાય કફ કરી ઝેરી-અગણી સમી,
 નરના ચિહ્નો ગમે ન નારીના હોશેથી ધરે,
 ફેશનની ફિશીયારી કહો શુ વખાણવી ? - ૭

દુકા ખર્ચ તણી જુની જાજમની રીત તણ,
 સુધરેલા સેતર જ શોખથી બિછાવશે,
 ગાદી તકીયની નહિ ગમતી બેઠ જરી,
 ખુરસી ટેબલ માડી ફેશન બતવશે -
 પાચની જગએ બેસે જાજમ ઉપર દશ
 સમતા છતાંયે રીતિ કઠગી જણાવવી,
 ખુસી બે, બેસન રા ચાઠ થતા મારે ફેફા!
 ફેશનની ફિશીવાની કહો શુ વખાણવી? - ૮
 પીતળના પ્યાલા ગયા ચીની માટીના થયા,
 કોપર - જર્મન કેરા ગમજ લાગતા,
 કચ રાટી તણા ફટ ફૂટતા પલક માહી,
 સુધરેલા શેખી તેથે એવાનેજ ચાહતા -
 ભગારતુ મજતુ શુખીન નહિ છોકરાને,
 હમઠીની આશા લાતો તેની શીફ રાખવી?
 ઉલટો કકડો બેસે પગમા તો લેહી કાઢે,
 ફેશનની ફિશીયારી કહો શુ વખાણવી? - ૯
 ગ્રાખા તણા વસ્ત્રોમા ઠટાવાની બીતિ રહે,
 એમ ગણી એદ્યુમન ઉમગે સ્વીકારતા,
 ખાર કે લીનાશ થકી કાણા ઘણા પઠી તેમા,
 ચારણી દેખાય કાંઈ કામ નહિ સારતા -
 લેઠ પર કરીને દેગાન ખૂમ ખૂમી વઢે,

(૫)

વાસણે બનેલ લેલ. ફેશન એ માનવી,
 આખર લગાર નહિ હોશથી લીખ રી બને,
 ફેશની ફિશીયારી કહો શુ વખાણવી ? - ૧૦
 મોટી મોટી* પધડી ને માથાની પદ,
 ભારથી ભાઈનું શી* દુખવાને લાગતું,
 ખોખા બહુ હલકા ને દેખાએ સુદર અતિ,
 સુગ્રામનતાથી રાખે મુખ સદા મહલનું,
 ખોખા થકી હજેરી કે તુકી* ચિનાઈ ડંચ,
 શેઠ બ્રધર્મની બહુ ઉપયોગી જાણુઈ,
 બુની થતા ગાભા તરીકેયે ખરીદે ન કેઈ
 ફેશનની ફિશીયારી કહો શુ વખાણવી ? - ૧૧
 ફેશનથી ફાકડી બનેલ બેન રસિકાને,
 દાતનેા ચુકો કે સેના ચુકી ગમતી નહિ,
 રાણી કે સુદરવેણી બગડી બીજેલ તણી,
 દુકાને પોચીને પહેરે રમતી કંઈ મહી-
 રાઈથી પછાડે પછી હાથ ટેબલની પર,
 બુઠખાની કુચી પણ પુખીથી અફાળવી,
 ખળખળ ફૂટી જતા સઘવા વિધવા બાણે,
 ફેશનની ફિશીયારી કહો શુ વખાણવી ? - ૧૨
 ગામડીયા જેવી સહી ભડી નહિ ચાલે જરી,
 ઝીણી છાય સરખતી મત્રમલ ભેગએ,

પહેરતા અદરથી દેખાયે બદન બધું,
 ડોળ કરે લજ્જાળુ ન જોઈ બીજી કોઈએ -
 પાણી કે પસીને લીની અંગે ચપોચપ બાણે,
 કદબકીઠાની વચ્ચાહિન ગોપી બાણવી;
 લજ્જાળુ ન નામ જરી ઉધતાઈ, ભરી પૂરી,
 ફેશનની ફિશીયારો કહો શું વખાણવી ? - ૧૩
 પેટે પાટા બાધી અને બાઈને લણાવે ડોસી,
 દરણા પાણી કરીને બેહાલ બની જતી,
 બીએ કે બીએસ તણી પરીક્ષા બાઈએ આપી,
 'ચસ-નો' આવડ્યું પણુરીતિના કશીરતિ!
 છતી આખે અધ બની ચશમા ચઠાવે પ્રીતે,
 બેરીમા ગુલતાન બની મોજમજા માણુરી,
 ડોઝીનો ન ભાવ પૂછે આસુ શા તેણીના લૂછે,
 ફેશનની ફિશીયારી કહો શું વખાણુરી ? - ૧૪
 પ્રભુ નામ લેવામાહી શરમાય સુધરેલા,
 બેરીતણે હાથ ઝાઝી ફરતા ન લાજતા;
 જોટાના ફોટા પઠાવે ધર્મમા ન પાઈ આપે,
 આવલાના ફાળા કે નાટકમા નાણા જતા -
 વિદેશી ફેશની ચીજ લેતા વધે રહી લહે,
 'બાલ' આ વીશમસદી કાલ રૂપ માનવી;
 ચરના ઘટી ચાટે ને બાવાળને બટી મળે,
 ફેશનની ફિશીયારી કહો શું વખાણુવી ? - ૧૫

(૭)

નિંદાપાત્ર નોકરી

મનહર ૭૬

ઝોફીસ ટાઈમ હોય અગ્યારથી પાગ્ર સુધી,
ઘાચીની ઘાણીના બેલ સમ ત્યાહે વર્ગુ,
જમતા ને અગીઆર ટાવ-મા થય તો તો,
મ્હોનો ગ્રાસ મોનીમાહી ચટપટ ઉઠવૂ -
ધોયા નવ ધોયા હાથ કપડા ચઠારી બહુ,
વેગથકી ટમ-થેડા સમ તો દોડાય છે
અન્ન નહિ બેઝે સ્થિર ઉફાળે આવે છે એવી,
નોકરી આકરી ખરી ખાડા કેરી ધાર છે - ૧

ઝોફીસમા પ્રયોગ પેપરપર ત્રાટકનો,
કરી કરી આખો તેજહીન થઈ જાય છે;
વિષ્ણુ ગ્રશમાએ થાય વશમા અક્ષર વળી,
કેઠતણે કાટો પણુ વાકો વળી જાય છે -
બેસીને વખત બધો કાઢવાનો પાણી વિના,
દબાણથી સર્વ સ્નાયુ શિથીલજ થાય છે,
શેર શાક કેરો પણુ ભાર ઉપડે ન એવી,
નોકરી આકરી ખરી ખાડા કેરી ધાર છે - ૨
ખૂબ ખત થકી કરે નોકરી ખરીયે તોય,
ઉપરીના ઉબરા ને ઘરના ઘસાય નહિ,

(૮)

હાળ હાળ કરતા જો આવડશે નહિ તો તો
 એક કે પગાર વધવાની કરૂં આશા નહિ-
 સવારમાં શાક પાન લાવી છેલ્લા તેડી ફરે,
 સાજની સલામ પણ નવ ખાલી જાય છે,
 આવડે ન ખુશામત એવીનો મળે ન લાભ,
 નોકરી આકરી ખરી ખાતા ફેરી ધાર છે- ૩
 વસીલાના સાથી મોટા હાથી બને સેજ માછી,
 ઝાઠ નામે ફૂલ ફૂલ મૂલથી વેચાય જેમ;
 હમડીની ન્હોય ઓછી તોયે ભાઇની કમાણી,
 ઉભરાય જેમ કીડી કણ ન ગણાય છે -
 ગરીબ રીખાઇ મની મહેનત કરી કરી,
 વિદ્યા શીખે તોયે તેની ફાગટ તે જાય છે;
 વસીલા જિનાનો જોઈ ફાડે તોયે નહિ મળે,
 નોકરી આકરી ખરી ખાતા ફેરી ધાર છે - ૪
 માદા મરે માનતાત લાઇ કે લોખંડ કાઇ,
 નોકરીથી તોયે રજા વિષુ છુટાએ નહિ,
 લસ પોતાનું હોય તોયે ઉપરી સાહેબ,
 રજા માગતામાં મોઢું મરડે નોન્સેન્સ કહી -
 ' લાઇ કે ચલાવી લીયે કાઇ એમ લખો ' કહે,
 કામ તણી બીડ હાલ ઘણી જ જણાય છે,
 જાણે ન પોતાનું લસ - કામ અન્યથી ન થાય

(૯)

નોકરી આકરી ખરી ખાઠા કેરી ધાર છે - ૫
 તઠકો ન ટાઢ વાય વર્ષાદ તે ખમાય,
 બૂખને તરસ પણ દુર નાસી જાય છે,
 રોગદોગ તણી ભીતિ ધારી ન શકાય મન,
 જોગ અવજોગ તે પાતાગ પેસી જાય છે-
 સગા બહાલાતણા વીવા વાજન મુકી ઠેકાણે,
 દૌડિકની રીતિ પણ પડતી મુકાવ છે,
 હુકમ મળે ત્યા જાય પડે ઇચ્છા ન છતાએ,
 નોકરી આકરી ખરી ખાઠા કેરી ધાર છે - ૬
 દેખ્યું હોય નજરથી તોયે જોયું નથી વળી,
 સાબળેલું કાનોકાન ન સાબળ્યું કરવું;
 જીભ છતા મુગા બની હાજી હા માથું નમાવી,
 વળી વાય વયુ જેમ તે પીઠેજ ફરવું -
 દૂધ હોય કાળું અને ઘોળા કોયલા દેખાય,
 એમ કહે ઉપરી તે સાચું જ મનાય છે,
 ઘોળા દહાડા ને રાત્રી કહેતા અચકે ન એવી,
 નોકરી આકરી ખરી ખાઠા કેરી ધાર છે - ૭
 ધમં અધમં ને નીતિ બધી મુકી નેવે,
 નટ જેમ વાદરાને દોરથી નચાવતો;
 તેમ નોકર ધણીના હુકમને તાબે થઈ,
 નાચતો કુદતો ખુશામતી બની આવતો - ૮

(૧૦)

રાજા ધણી શેઠના વખાણ ગાય હેત થકી,
સ્વાર્થમાહે અધ બની માનહીન થાય છે,
ગંધાને એ કાઠા કહે શરમ ન ધારે કંઈ,
નોકરી આકરી ખરી ખાડા કેરી ધાર છે - ૮

રાજ યક્ષકેરૂ હિત આહી મન હેત થકી,
કરે નોકરી તો જનમહી તે નિદાય છે,
અભાનેજ તનમન ધારી તેનું હિત કરે,
તો તો તેને રાજહઠ શિક્ષા પણ આય છે,
બન્ને પક્ષ સમગણી હિત બન્નેનું આહીને,
કરે નોકરી તો કંઈ ઠીક તે ગણાય છે.
મેશમાહી રહી હાવ પઠવા ન દેવો એવી
નોકરી આકરી ખરી ખાડા કેરી ધાર છે - ૯

બાળક નિશાળમાહી શીખે ત્યાથી એજ શીખ,
ઝટપટ બણી મોટા પગાર કમાતો થા;
ડીંગરી મેળવી મેટી મોટી નોકરીઓ શોધી,
તાળેદારી લોગવામા સુખ સમજતો થા -
વિદ્યા શીખવી ન જ્ઞાન માટે, પણ પેટ સાફ,
એજ બીજ પ્રથમથી શિશુમા પ્રેરાય છે,
નોકરી વધી પઠ્યાથી પગે આટ આવે એવી,
નોકરી આકરી ખરી ખાડા કેરી ધાર છે - ૧૦

૧૦૮૮૦૨ ૩૪ (૧૧)

સુતાર હુહાર અને કારીગર કડીયાઓ,
સ્વતાંત્ર ધધાથી દ્રવ્ય શાન્તિ સુખ મેળવે,
તેલ પળો કરનાર વાણિયો ગરીબ પણ,
મોજથી હુક ન કરી પૈસો પાસ લેળવે -
વિદ્યા વૃથા પુસ્તકમા દ્રવ્ય વૃથા પર ઘેર,
વૃથા સુખ પરસ્તીતું નીચ નામ વ્યર્થ છે;
પરવશ નોકરીથી સર્વ વૃથા ' ખાલ ' કહે,
નોકરી આકરી ખરી ખાડા કેરી ધાર છે - ૧૧

ભાડુતી ઘર

હરિગીત

‘ દેમાઈજી ! ઘર તમતાણુ ભાઠાયકી શુ આપશે ? ’
‘ રસ્તે જતા ખનશે નહિ આવી જરા તો ખેસશે ’
‘ કે’ આવી બેઠો શુ હવે માસીક ભાડુ લ્યો તમે ? ’
‘ બુઝો જરા નૃપ મહેલથી પણ આ જગા સહુને ગમે’-૧
‘ કહોને કરી છે સોઈ શું શુ કેવી કયા ઘરની મહી ?
હરતા ફરતા કાટવળણો લાગતા માથા મહી,
પાણી નથી ખહુ દૂર અહીથી ગાઉ એકજ થાય છે,
ઘર ફોઈ ચોરી કવચિત દિવસે રોજ રાત્રે થાય છે-૨
છે લેજ સગાથી સદા વર્ષાફુતુમા નવ ખસે,
કોઈ સ્થળે ખાડા પડીને કાકરા તેમા દિસે;

ભીતો બધી બલળી જવાથી ટાઢ અદર ચમકતી
 બાકી બધી સગવડ અહીં છે કોઈ વાતે કમી નથી - ૩
 અહીં માણસોનો ત્રાસ કોઈ દિવસ પણ થાતો નથી,
 મચ્છર અને માઠડ ઘણાં છે ઠાસ પણ કમતી નથી,
 મોભાર કોહાઈ જવાથી ટેકવ્યા આ થાભલા
 તે બે વચે એકજ પથ ગી સોઈ આ કેવી ભલા ?-૪
 વર્ષાઋતુમાં ટપકો પાણી તળાવ ધરમાં થાય છે,
 ગોટાઈને ધરમાં ધુમાડો જીવ બહુ મૂંઝાય છે,
 વીંછીતણા દર્શન સદા કોઈવાર સર્પ જણાય છે,
 પણ સાણસો ને લાઠી રાખ્યો ભીતી ભય છે-૫
 વળી કોઈ કહેતા છે અહીં ફરતો ખવીસ બુઢો અતિ,
 નહિ અન્યદુ બદેતો કંઈ પણ અધકરી ભમવે મતિ,
 સહાસની દુર્ગંધ અમને અહીં જરાએ ના ગમે,
 લોટો લઈ નદિ ઉતરી ભવાની સોઈ કગી અમે-૬
 તઠકો તપે ધરમાં બહુ બહારે સુકવણુ ન પડે,
 વળી કોલેરા ને પ્લેગ બંને હામ ધરી અદર લડે;
 થોડું જ ભાડું આપ મહિને બાર રૂપિયા આપજો,
 રંડને ખુશી થઈ પછી ગમેતો એથી વધતૂ આપજો-૭
 આ બાબતની ખોલીતણી રૂપિયા ભલે દેશે નહિ,
 તે આપો લેયો રાખજો કરવા બહી ચોકી અહીં,
 બાબુ કસાગની ફુકાનો છે ઘણી નજદીકમાં,

‘ઠેઠાતણા ધબકાવેથી ધાકે! પડે શું કાનમા ?’-૮
 વળી ઢઠની વસ્તી નથી બહુ દૂર અહિયાથી જુઓ,
 અસ્થિ પ્રસારે કાગડાઓ તે થકી વહેમજ ખુઓ,
 ‘ને આમઠા કે હાણીની દુગંધ સડિ રે’ છે અહીં,
 મરદા કંચકી ‘લાઇર મ’ કહેતા લોક નિડળે અહિ કંઈ-૯
 દારૂનો છે જમરી દુકાનો પસ આ ધરની નકી,
 ત્યાં બેસતી કામી જુગારી ચેરની મહર્ગી પકી,
 ટટાખખેલા થાય મારામારીઆ પણ જ્યાં ધણી,
 ગણતી નથી રહેતી કંઈએ ગાળ અપ શબ્દે તણી-૧૦
 નર્થી લોટ દાળ ધી તેલ મીઠું રોકડે મળતૂ જર્મ,
 ઉબાઠમા ઉછીનણ મગવનો શી આશા હરી ?
 લીલોતરી કે મધુર ફળ નવ દષ્ટિએ પહતા ખરે!
 સતસગ પણુ નવ ‘બલ’રે ! ભટાનુ ધર આ શુકરે?-૧૧

તમાકુ દેવીનું સામ્રાજ્ય

કવલિ

અમલ છે આકરો મારો, સદ્ગને પ્રાણથી પ્રિય છુ.
 નત જાતે ન જૂઠારો, કલિંગી દિવ્ય દેવી હુ-
 ગણાયે પૂજાં વિદ્વાનો, ધર્મમા ચૂસ્ત જે પૂરા,
 ન તજતા તે બિચારાઓ, માહરા પ્રેમમાં સૂરા-

કવિ કે લેખકો મુજને, જરા પણ ફર નહિ કરતા,
 સપાટો લઈ પ્રિતે નાકે, કાવ્ય લખવા કરે ધરતા-
 ટીનની દાબડી ફડી, ચમકતી કાચ રંગેથી,
 રૂપાની ખનાવેને તેમા, ભરે મુજને ઉમંગેથી-
 કેવડો કે ગુલાબીનો, સુગંધી પટ દઈ પ્રેમે,
 ટેસથી ચપટી લઈ નાકે, ધરે રૂમાલને નેમે-
 વળી કોઈ લઈ હથેળીમા, ચુનો લેળી ચૂરો કરતા,
 ટાપલી ત્રણુ લગાડી મ્હો, વિકાસીને મહી ભરતા-
 કરે યૂ યૂ ઘડી પહોરે, છતા મુજને ન છોડી શકે,
 પાનની સાથમા લેળે, વધારે ટેસ જેથી ટકે-
 કંઈ તો ગોળને લેળી, મસાલાઓથી રંગદોળી,
 ચલમ ભરી જોસથી ખેચે, થવા હૈયા તણી હોળી-
 હનુમત પુચ્છના જેવી, લાખી ને રાખી બહુ જખરી,
 ગડગડાવે પલંગેથી, હુકો મન આણી મગફરી-
 પાન આસોદરાના કે, ટિમરૂના લઈ પ્રિતે,
 મને પધરાવી તે મ'હી વાળી થાતા ખુશી ચિત્તે-
 કાઠી સળગાવી મુજ ખાળે પ્રથમ મુજ ભક્ત લઈ હાથે,
 છતા હું ટેસને આપુ, હૃદયમા રાખની સાથે-
 ગોળીઓ વાળીને સેવે, આણીને મોઢ બહુ મનમા,
 પાનગાની ચિરૂટ ફૂકે, ગણાતા જે સુધારકમા-
 સહુ પીએ સુધે આવે, બધે સ્થળ મહરી વસી.

(૧૫)

પુરૂષની શી કથા જ્યાહે, સ્ત્રીઓ પણ દાન પર ઘસતી-
 ઘસે તેના જુઓ દતો, ખાય તેના ખુણા ન્યાળો,
 સુધનાના જુઓ કપડાં, ફૂકતાનો હૃદય માળો-
 ભરે મુખ નાક દુર્ગંધે, દાન કોહાય પણ છોને,
 ભણે છાતી ખજીભતી, મુકે નવ ભકત કદી મુજને-
 જૈન તીર્થ કરે પૂજે, શક્ત દેવી ભજે પ્રીતે,
 મુસલમાનો કહે અદલા, શેવ શકર સ્તવે ચીતે-
 વૈષ્ણવો વિષ્ણુને ભજતા, ધંધુને ખ્રિસ્તિઓ સ્મરતા
 સંકુ નિજ પથથી અગા, કદી પણ નાહી વીચરતા-
 એક ધર્મી નહી માને, બીજાનું તત્ત્વ પ્રજ્ઞાન્તે,
 ધર્મ ભેદો ન મુજ માસે, અજબ સત્તા મકારી તે
 ભેદ નહિ ભકતમા મારા, રૂડી અદ્વૈતતા શી આ ?
 ગણે છે સેવ્યપથ મારો, વરીને ધન્ય મુજ વા વા-
 પુરૂષ સ્ત્રી મૂખ કે ઠાયો, ગરીબ કે દ્રવ્યનો દરીયો,
 'ખાલ' યુવાનને વૃદ્ધો, સઘ મુજ પ્રેમથી ભરીયો-
 દાંભિકે દુનિયા.

કવોનિ

ધર્મો કપડા રૂડા અગે, ઘણા કિમતી વિવિધ રગે
 કંઠ કઠો નિલમ નગે, શુ આવે અત એ સગે ?-
 પહેરી ખૂટને ઠોટો, પડાવ્યા ફાકડા ફોટો,
 પુરૂષ સ્ત્રીનો બની જોટો, નથી શુ ડોળ એ જોટો ?-

(૧૬)

ધત્રી છત્રી છડી હાથે, વધારો બાબરી માથે,
ચિનાઈ કેપ તે સાથે, શુ આવે અત સંગાથે ?—
ખિસામા ખાસી ઘઠિયાળો, બાધો કૈ હથપગબાળો
કરે કૂચીતથો ચાળો, વૃથા આયુષ્ય શિંગાળો ?—
હળદને ગાઠિયે ગાધી, પઠા સહુ રવાર્થના બાધી
બન્યા પશુ શુ હવા સાધી ? ટાળિ કૈ જગની વ્યાધિ ?—
મલિનતા અતરે વ્યાપી, સત્યની છાપ જગ છાપી,
ભડે કૂકાય મન પાપી ન છૂટે બાધને કાપી'—
કર્ચા ટીલા ધરી માળા, ભભૂતીના બુશ્યા ગોળા,
અતરે કોધની જવાળા, જરૂર જગ ધૂતવા ચાળા !—
વધારી બહુ જટા માથે, જસ્ટ મગવા કયો સાથે,
બેનાખા કે ચલમ હાથે, છતા ચિત્ત દ્રવ્યસંગાથે—
ન સસરે રહે રંગી, બનેના તેમ પશુ ત્યાગી,
દેશ પ્રીતિ ઉરે ભાગી, ખરો તો એજ બઠભાગી—
બાહ્ય અતર કૃતિ સરખી, ખરા કર્તવ્યને પરખી,
'માલ' દુ.ખી દેશને નિરખી, કરે ઉદ્ધાર મન હરખી—

હૃત્યોમ્

ઉમરેઠ ભટવાડી પોણને નાક આવેલા સગત્વતી પ્રી પ્રેસમા
રતીલાલ બાળનૃણુ ત્રીવેદીએ છાપી અને નડિયાદમા આવેલા
જાતવ પુરતકાલ્યના માલીક બુકસેલર જહુલાલ નારણદાસે
સ્વામીનાગચણના મંદીર આગળથી પ્રસીદ્ધ કરી.

આ કાંચના લખક બાલકવિની રસમય કલમથી

લખાયેલ સુંદર પુસ્તકો

- (૧) મૃણાલિની-પ્રેમનું અપૂર્વ રહસ્ય સમજાવતી નવલકથા વડોદરા વગેરે રાજ્યોએ લાયસેન્સીના અગારરૂપ ગણેલી ૨૦૦ પૃષ્ઠની કી ૧-૧-૦
- (૨) પ્રેમ ગુરુછ-જનનખાનાની હૃદયદ્રાવક ઘટનાની આ સેવીમા ભેગમની નવલકથા વાચતા હૃદ આવી જાય છે ! કીમત માત્ર રૂ ૦-૪-૦
- () રાજહસ-રાજ ખટપટનો ખુશી આ એકલી નવલકથાજ પૂરી પાડે છે પૃષ્ઠ ૨૦૦ કી ૨-૦-૦
- (૪) બાલયોગિની-કર્ત્તવ્યની જાગૃતિનું જ્ઞાન કરાવતી હિન્દુ મુસલમાનોના સ્વભાવનું ચિત્ર રચુ કરતી નવલકથા કી રૂ ૧-૮-૦

આ સિવાય બીજી નવલકથાઓ છપાઇ છે અને ચાલુ સ્ટાઇલના મનહર તરજો અને છટાકાર ભાષણો સાથેના રોજપર લજવા લાયક નાટકો લખી આપવામાં આવે છે આજેજ લખો—

“ બાલકવિ ” જામનગર-(કાઠીયાજીડ)

સૂચના-શ્રીમુત બાલકવિના તમામ પુસ્તકો અમારે ત્યાંથી પણ મૂળ કિમતે મળશે.

બુકસેલર-જુહાપલ નારણદાસ-નડીઆદ.

